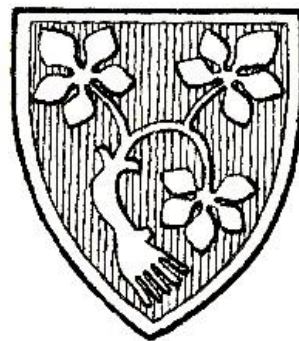

Zprávy

roudnické farnosti

63. číslo – prosinec 2022

CO BYLO

GRANTOVÝ PODZIM V EKOCENTRU

V říjnu a listopadu se v Ekocentru Zvonice odehrály dvě akce, které byly podpořené granty. 22. října jsme z palet, na které nám přispěla Nadace Via ve spolupráci se společností Kaufland, opravili stoly a postavili lavice a lehátka, které rozmístíme po zahradě. Stavby se zúčastnilo kolem pětadvaceti pomocníků, takže se skoro dá říct, že nábytek vznikl mimochodem během grilování (a děti si ze zbytků dřeva stloukly obstojný bunkr.) Do konce listopadu lavice dobrousíme a děti ze ZŠ Osmička je v rámci svých projektových aktivit natrou. Lavice mohou zvláště dobře sloužit skupinovým aktivitám, školám, poradám a seminářům, při kterých se hodí pohodlně a soustředěně sedět v kruhu. Lehátka naopak patří především jednotlivcům zmoženým zahradní prací. Rozmístíme je do zvláště útulných koutů.

12. listopadu proběhlo tradiční Moštobraní. Sobotní odpoledne bylo zatažené a zamlžené, výhled z okna boudy připomínal pohled do krajiny podzimních Jizerských hor, respektive pohled do bílého nic. Navzdory tomu dorazilo opět asi 25 účastníků složených z farníků, sousedů i lidí, kteří se o akci dověděli třeba v Roudnických novinách. Krájeli, drtili a lisovali jsme jablka ve velkém ručním lisu, ochutnávali mošt a Maruška Krejčová upekla ze zbylého materiálu 5 štrůdlů. Protože se stmívá brzy, přisvítili jsme si žárovkami na solární energii, na které jsme získali prostředky z grantu Ústeckého kraje, který zprostředkovala MAS Podřipsko. Ani večerní zima nevadila, protože zázemí ekocentra v podobě modré zahradní boudy už díky grantové podpoře také funguje: schovali jsme se a na kamnech vařili čaj a kávu.

Každým rokem se tak možnosti akcí pořádaných u zvonice rozšiřují a dlouholetá myšlenka ekocentra se posunula z oblasti idejí a plánů k hmatatelné realitě. Naším cílem je nyní fúze sdíleného relaxačního prostoru a komunitní zahrady se samoobslužným ekologicko-vzdělávacím programem. Chceme stále více zvát sousedy, přátele, děti z roudnických škol a ty, kteří svou zahradu nemají, aby prostor sdíleli, setkávali se v něm a učili se, jak rozmnožovat dary, které nám Stvořitel svěřil.

Jan Horák

KDO JE KDO

Na práci restaurátora Jiřího Brodského můžete v areálu kláštera a kostela narazit na mnoha místech. Restauroval fresky v ambitu, sakristii a v kapli, některé z nich i objevil. Naposledy pracoval na obraze svatého Viléma. Sešel jsem se s ním v jeho ateliéru, abych se ho vyptal na proces restaurování pašijového cyklu Hanse Hesseho, který letos slaví 500 let od vzniku. Začali jsme od raných vzpomínek.

Říkal jste, že do farního kostela jste nechodil moc rád, že jste převážně chodili na bohoslužby ke kapucínům.

Kapucínský kostel byl menší, byli tam známí lidé, bylo tam teplo a útulno. Ten kostel dole byl pro mě jako malého kluka příliš veliký. Pašijový cyklus jsem vnímal jako hlavní dominantu. Ačkoli teď mám daleko radši středověkou malbu než baroko, tak v dětství jsem se některých výjevů z cyklu bál.

Vybavíte si, co konkrétně Vás děsilo?

Nejen to bičování a ukřižování, ale třeba i to, jak se tam u zmrtvýchvstání povalují ti vojáci ve zbroji. Těch vojenských obleků jsem se děsil. Postupem let jsem si to dával do souvislostí. Fakt je, že některé obrazy německé provenience jsou tvrdší než třeba obrazy italské. A já mám strašně rád italské obrazy, třeba trecento (raná renesance 14. století). Zamiloval jsem si sienské primitivy, to jsou menší středověké obrazy, ze kterých na vás jde takové teplo. To vychází i z jihočeských madon. Ale to jsme odbočili od našeho cyklu. Na tom je nejzajímavější, že se zachoval kompletní. To se málokdy povedlo. Royt má takovou domněnku, že to Lobkowiczové koupili v době, kdy v Německu vstupuje do kostelů hojně reformace, kostely se odzdobují a pro ten pašijový cyklus se asi v původním místě nenašel kupec, takže ho možná do Roudnice pořídili i s výraznou slevou. Ty obrazy pak byly znovu nalezeny v roce 1764 v nynější roudnické galerii, tehdy jízdárně, ve zdevastovaném stavu.

Takže v tom roce 1764 se cyklus už našel v podobě jednotlivých rozřezaných desek?

Já osobně o tom rozřezání upřímně dost pochybuju. S kolegou Barešem jsme se přesvědčili, že desky byly později zhoblované, ale myslíme si, že nebyly řezané na půlky.

Domníváte se, že žádné z těch obrazů nebyly původně oboustranné?

Takový řez by byl technicky velice náročný a malba na dřevo je nesmírně choulostivá. Daleko choulostivější než plátno. Je to dané tím, že je to slepované z jednotlivých prken a dřevo pracuje. Desky se krouť a nedrží rovinu. V těch spojích se to po čase rozlepuje a navíc, jak je to slepované kličem, který je hodně aromatický, tak se do spojů ve

velkém dává červotoč. Tím pádem rozřezat desku v tomto stavu naplocho na dvě části se mi zdá neproveditelné. Po nalezení obrazy prošly restaurováním. To je doložené. Bylo to v letech 1897-98 ve Vídni. To vídeňské restaurování na tehdejší dobu bylo asi zázračné, ale pro nás to bývá občas tragédie, protože se tam hodně přemalovávalo a dělaly se úpravy, například se právě často desky hoblovaly. Druhá oprava byla 1931-32 a tu prováděl nějaký pan Hlavín v Praze. V tom stavu to pak přišlo k nám.

Byly už obrazy hodně nezřetelné?

Jsou malované na bílém křídovém podkladu kvalitními pigmenty, lak pravda po čase žloutne a hnědne, to jsme sundávali, ale stejně jsem to už jako dítě vnímal hodně barevné.

Když jste se těch obrazů jako dítě bál, jak jste si nim pak nacházel cestu?

No, moc ne. Moje sestra je o čtyři roky starší a chodila do výtvarné školy v Praze a vzala mě do pražské galerie na gotiku. A já jsem byl z té prohlídky strašně unavený. Byl jsem z domova zvyklý na malbu současnou, maximálně 19. století, která byla realistická. A v té gotice jsou obrovské posuny. Je to deformované. Teď jsem přesvědčený, že ta deformace byla záměrná. To nebylo, že by to neuměli realisticky, ale takhle je to působivější. A mě to tenkrát úplně vyřídilo. Až v dospělosti a po nějakých letech na akademii jsem k tomu začal nacházet cestu.

Co bylo impulzem pro začátek restaurování?

O tom už uvažoval první ředitel Galerie moderního umění Miloš Saxl. Pořád o tom přemýšlel a já jsem si na to tenkrát netroufal a ani na to nebyly prostředky. Je to zodpovědná a náročná práce. Ty desky se mi zdály veliké. Ale faktem je, že když pak člověk prošel Itálií a setkal se s obrovskými oltářními obrazy, tak se perspektiva změnila. Po letech nás pak oslovil pan stavební technik Martin Ludvík, s tím, že farnost získala dotaci. Říkal jsem mu, že je to fyzicky náročné, tak jsme to dělali s kolegou Barešem. My jsme spolu dělali leta letoucí. Třeba svatováclavský cyklus na Karlštejně, tam jsme se pořád dohadovali, protože tam byly jen fragmenty. Já nerad doplňuju věci, když si nejsem jistý, jak to vypadalo. Ale když se v mezeře nechá jen barevná plocha, jak se to třeba dělávalo v 60. letech, tak to také není ono. Chce to vyladit tak, aby to oko diváka nerušilo.

Jak tedy probíhala samotná práce?

Náš pašijový cyklus nesou smrkové desky. Smrk má vnitřní pohyb opravdu veliký. Například severské obrazy jsou na daleko tvrdším dřevě, a navíc se malovaly na desky použité z lodí nebo to namáčeli do potoků a do řek, aby se z toho vyplavilo tříslo a dřevo pak skoro znehynělo. Italové to zase dělali převážně z topolů, také to drží lépe. My jsme to pak napouštěli kalafunou v alkoholu a terpentýnu. Nechceme restaurovat syntetickými materiály, aby to neztvrdlo navěky. Snímali jsme z toho laky a také přemalby, a těch tam bylo hodně. Pamatuju si už z dětství, že některé obrazy měly nově namalovanou oblohu. To jsme sundali a pod tím bylo původní zlacení na reliéfu.

Někde jsme sundávali nějaké novodobé tmely až na dřevo, a pak jsme to retušovali a rekonstruovali podle zbytků kolem.

Říkáváte, že Hans Hesse se při tvorbě inspiroval dobovými rytinami. Profesor Royt ještě uvádí inspiraci třeba u Lucase Cranacha staršího. Měli jste k dispozici hodně materiálů ke studiu?

My jsme to nepotřebovali. Nebylo třeba tak velkých rekonstrukcí. Vždy jsme to vykukali z toho obrazu.

Objevili jste během restaurování ještě něco zajímavého, kromě zlacených reliéfů?

Jen na jednom obraze, už nevím kde, byly přemalované ještě takové malé figurky, ale jinak tam žádné posuny nebyly.

Na to, jak měl oltář vypadat v celku, je spousta teorií, co o tom soudíte Vy?

Domníváme se s kolegou Barešem, že na oltáři byly ještě plastiky, že to nebylo jen z těch desek. Samotná architektura deskových oltářů vypadá tak, že desky jsou do konstrukce volně vloženy, aby v ní mohly svobodně pracovat při změnách vlhkosti a teploty. Když jsme to restaurovali, tak to bylo daleko působivější bez těch současných rámců. Ty jsou rokokové a nepatří k tomu, ale zase na druhou stranu desky aspoň trochu fixují. Po restaurování jsme to mohli bez rámců vystavit v roudnické galerii na takové velké konstrukci, aby si lidé mohli udělat představu, jak to mohlo v celku vypadat. Obrazy byly sestaveny podle představy profesora Royta. My jsme na to měli ještě jiný názor, a ještě jiní lidé přišli s dalšími teoriemi. Práce to byla zajímavá, trvalo to čtyři roky, co rok, to tři obrazy, od 2006 do 2009.

Máte oblíbený detail? Na co byste upozornil náhodného diváka?

Mám rád výrazy apoštolů na prvním obraze s poslední večeří, některé z nich jsem si načrtl na papír. A ještě obličej postavy na předposledním obraze ukládání do hrobu.

Děkujeme za Vaši práci. Roudnický kostel bych si bez pašijového cyklu nedovedl představit.

Jan Horák

PS: Oslavám 500. narozenin pašijového cyklu se chceme věnovat především na jaře, až nám v jeho společnosti bude tepleji. Již nyní ale můžete využít komentované prohlídky kostela, které jsou letos v zimě na Hesseho obrazy zaměřené. Kontaktní osobou je Tomáš Buryška, 735 718 210.

CO BUDE

NOVÝ SYSTÉM: ČTENÁŘI S PŘEDSTIHEM

Shodli jsme se, že je škoda, že se na čtení při nedělní mši mohou podílet jen ti, kteří přicházejí do kostela s tak velkým předstihem, aby je verbíř s lekcionářem stihl oslovit. Víme při tom, že čtenářů, které je radost poslouchat, je mezi námi mnohem víc. Aby se tedy k ambonu dostalo více hlasů a abychom snížili stres liturgického přípravného týmu, chceme od adventu zavést tabulku, do níž se můžeme hlásit k jednotlivým čtením s předstihem. Zároveň to umožní lepší přípravu: pokud vím, kdy a co budu číst, mohu se na text podívat předem a vyloučit obavy z přeřeků, nezapomenout brýle a případně nad příslušným Božím slovem chvíli rozjímat. Tabulka bude vzadu v kostele, případně vás s ní někdo osloví.

MIKULÁŠ V KLÁŠTEŘE

Některé zápasy se neomrzí, i když máme důvod tušit, jak dopadnou. Svátek svatého Mikuláše je dobrou příležitostí podívat se s nadhledem a dětskýma očima na zápas dobra a zla v našich myšlenkách a skutcích. Setkání s Mikulášem, nebešťany a pekelníky proběhne **v pátek 2. 12. v 17.00**. Děti mohou pokračovat rovnou po náboženství, ostatní mají sraz před kostelem. Doporučujeme teplé oblečení a máte-li malé dítě, zvážit, zda se do průchodu ambitem a zahradou pouštět s kočárkem. A pokud životní praxe ukazuje rozlišování mezi „hlasem s křídly“ a „hlasem s rohy“ jako ne zcela přehledné, doporučujeme využít adventní zpovídání. :-)

ADVENTNÍ ZPOVÍDÁNÍ

Příležitost k přijetí svátosti smíření v adventní době bude kromě obvyklých časů také **ve středu 14. 12. a v pondělí 19. 12., vždy od 17.00 do 19.00** na faře. K dispozici bude více zpovědníků. Prosíme kajícíky, aby při čekání v síni přikládali do kamen.

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

Rybovka zazní v našem kostele **v pátek 23. 12. v 18.00** v podání Ústeckého pěveckého sboru. Diriguje Kamil Polak, vstupné dobrovolné.

BRATŘÍČCI ZPĚT NA ŘÍPU

Po covidovém přerušení navazují na tradici koncertních návštěv Bratříčci, mužský vokální soubor z Moravského Slovácka. **V neděli 4. 12.** budou **od 13.30** zpívat adventní a vánoční lidové písně v rotundě (nebo před ní, podle situace). Následuje besedování a společné zpívání. Jakkoli absurdně to zní, k roudnickému adventu kožuchy a slivovica neodmyslitelně patří.

RORÁTY

Adventní ranní mše se svíčkami a staročeskými písněmi se budou konat jako každý rok ve **středu a v sobotu**, v posledním předvánočním týdnu denně kromě neděle. Na Štědrý den se roráty konají naposledy. Letos **začínáme 30. 11. v 7.00**.

VARHANNÍ PŮLHODINKA

ZUŠ Litoměřice zve na krátký koncert žáků varhanního oboru, který proběhne v našem kostele **v úterý 6. 12. v 17.00**. Za velkými varhanami se mezi jinými objeví také naše (skoro velká) farnice Agáta Svobodová.

SILVESTR

Možnost společně oslavit přelom kalendářních roků se opět nabízí 31. 12. v Klášterním klubu. Klub bude pro pokojné slavení otevřen po mši (cca 19.00), tak dlouho, jak vydržíme. Program vznikne na místě, ale v nabídce jsou jak společenské aktivity, tak i prostor pro samotou, ticho a rozjímání. Nocleh ve vlastních spacácích je možné s předstihem domluvit. Základ jídla a pití připravíme, přineste, co uznáte za vhodné.

Zuzana Horáková

100 LET MONS. BRADNY

V sobotu 26. 11. 2022 si připomínáme sto let od narození Mons. Antonína Bradny. Jako kněz působil v nedaleké Budyni přes 30 let. Rádi bychom zavzpomínali a věnovali mu pár chvil při nedělní mši **4. 12. v 9.00** v kostele sv. Václava v Budyni nad Ohří. Všichni jste srdečně zváni.

Vojtěch Nový

ADVENT V BECHLÍNĚ: ZAZPÍVEJME JEŽÍŠKOVI

Galerie podřípských betlémů a ukrajinští přátelé vás srdečně zvou na adventní odpoledne v sobotu dne 17. 12. v 16.00 hod. Před prodejnou budeme spolu s orchestrem Pozdní sběr Richarda Noska zpívat vánoční písně, koledy české i ukrajinské. Pro děti si připravil KIWANIS klub Roudnice n/L soutěž o největšího uloveného kapříka. Čeká na Vás bohaté občerstvení. Pravý ukrajinský boršč, svařák, levandulová limonáda a další dobroty. Provozní doba Prodejní dílny lidové tradice je denně od 13.00 do 18.00, pouze na Štědrý den od 11.00 do 15.30 hod. O svátcích je též otevřeno, a to od 13.00 hod do 18.00 hod. Jako každoročně bude Betlémské světlo v prodejně od 22. 12.

Jiřina Šustrová

ŠTĚDRÝ DEN

v roudnickém kostele, klášteře a ekocentru

7.00 **roráty**

10.00 – 16.00 **otevřený kostel**, možnost prohlédnout si starý vyřezávaný **betlém** a odnést si **Betlémské světlo**. Otevřený **ovčí výběh** pro meditaci podmínek, do kterých se Spasitel narodil

15.15 **zvonění před první vánoční mší** – prohlídka renesančních zvonů a slavnostní ruční zvonění na všechny zvony (vstup z ulice U Zvonice)

16.00 **první vánoční mše**, děti vítány

NOVINKA

19.00 – 22.00 **štedrovečerní večeře v ekocentru**

Pod nebem jsme doma. Velmi prostá večeře v tichu zimní zahrady. Budeme u kamen v modrém zahradním domku nebo venku u ohně. Budeme bdít u ovcí a pozorovat hvězdy. S sebou teplé oblečení a příspěvek na společný stůl. Vstup vraty u zvonice.

00.00 **půlnoční mše**

Prosíme o pomoc s hlídáním kostela a vítáním příchozích, Štědrý den na ně bývá štědrý. Tabulka dobrovolnických služeb je vzadu v kostele. Děkujeme.

PROGRAM

od st 30. 11.	roráty, 7.00
pá 2. 12.	Mikuláš, 17.00
ne 4. 12.	Bratříčci na Řípu, 13.30
ne 4. 12.	koncert v Cítově, pěvecký sbor Intermezzo ze Mšena, 14.00
út 6. 12.	varhanní půlhodinka, 17.00
út 6. 12.	Svátek sv. Mikuláše, mše v Roudnici v 18.00
čt 8. 12.	Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu, mše v Roudnici v 18.00
po 12. 12.	Svátek Panny Marie Guadalupské, mše v Roudnici v 18.00
st 14. 12.	adventní zpovídání, 17.00 – 19.00
so 17. 12.	zpívání v Bechlíně, 16.00
od so 17. 12.	roráty denně kromě neděle
po 19. 12.	adventní zpovídání, 17.00 – 19.00
pá 23. 12.	Česká mše vánoční, 18.00

VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY

**so 24. 12. Roudnice 7.00 roráty, 16.00 mše, 00.00 mše
Černouček 22.00, Bechlín 22.00, Cítov 22.00 (BS)**

ne 25. 12. Roudnice 9.30, Černouček 9.30, Cítov 11.00

po 26.12. – so 31. 12. mše v Roudnici denně v 18.00

ne 1. 1. Roudnice 9.30, Černouček 9.30, Cítov 11.00

Pravidelně se zpovídá v Roudnici půl hodiny před každou mší sv. s výjimkou neděle. O tuto službu lze také požádat po mši sv. (především mimo Roudnici) nebo si domluvit individuální termín.

VŠECHNA ČÍSLA ZPRÁV JSOU KE STAŽENÍ na webu v sekci „O nás“:
<http://www.farnostroudnice.cz/o-nas/farni-zpravy/> Římskokatolická farnost Roudnice
n/L, Komenského 174, www.farnostroudnice.cz, Facebook/Klasterroudnice